

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Deflem ve věci

žalobce: J. M., narozený X
bytem X
zastoupený X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 6. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 6. 2025, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 6. 2025, č. j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2025, č. j. X, jímž žalovaná zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť nezískal potřebnou dobu pojištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. V žalobě ve znění jejího doplnění ze dne 26. 6. 2025 žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť byla nesprávně posouzena doba pojištění. Uvedl, že z evidenčního listu a osobního listu důchodového pojištění je zřejmé, že vykonával výdělečnou činnost a byl dlouhodobě veden v evidenci Úřadu práce, což by mělo být počítáno jako náhradní doba podle § 5 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Jeho doba pojištění byla více než dostatečná pro vznik nároku na invalidní důchod. Měl tedy za to, že závěr žalované o nesplnění potřebné doby pojištění je v rozporu se skutečností i podklady ve spise.
3. Žalobce dále namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje konkrétní a přezkoumatelné odůvodnění výpočtu potřebné doby pojištění a zcela opomíjí zohlednit doložené skutečnosti, čímž došlo k porušení zásady materiální pravdy a spravedlivého řízení. Současně postup žalované, kterým mu bylo přiznání invalidního důchodu zamítnuto pouze z důvodu formálního nesprávného výpočtu doby pojištění, označil za rozporný s účelem právní úpravy důchodového pojištění a popírající princip právní jistoty a ochrany základních práv.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí. Podrobně zrekapitulovala průběh správního řízení a poukázala na právní úpravu obsaženou v zákoně o důchodovém pojištění. Konstatovala, že pro nárok na invalidní důchod musí být současně splněny dvě podmínky, a to vznik invalidity a získání potřebné doby pojištění. Dodala, že přehled o odpracované době je chronologicky uveden na osobním listu důchodového pojištění ze dne 10. 3. 2025, který je nedílnou součástí prvostupňového rozhodnutí.
5. Žalovaná podotkla, že dne 14. 4. 2014 se žalobce stal invalidním pro invaliditu prvního stupně. Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. f) a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění 5 roků a zjišťuje se v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity. V desetiletém období od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014 žalobce získal pouze 265 dnů pojištění, nikoliv 5 roků doby pojištění. V období posledních 20 let před vznikem invalidity, tedy v období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014 žalobce získal dobu pojištění v rozsahu 2 212 dnů, tj. 6 roků a 22 dnů pojištění, nikoliv tedy potřebných 10 roků pojištění.
6. Dne 31. 12. 2024 se poté žalobce stal invalidním pro invaliditu třetího stupně. Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. f) a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění 5 roků a zjišťuje se v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity. V desetiletém období od 31. 12. 2014 do 30. 12. 2024 žalobce získal pouze 1 370 dnů pojištění, tj. 3 roky a 276 dnů pojištění, nikoliv 5 roků doby pojištění. V období posledních 20 let před vznikem invalidity, tedy v období od 31. 12. 2004 do 30. 12. 2024 žalobce získal dobu pojištění v rozsahu 1 580 dnů, tj. 4 roky a 120 dnů pojištění, nikoliv tedy potřebných 10 roků pojištění.
7. K námitce žalobce, že byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce České republiky, žalovaná uvedla, že podle § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku

55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.

8. Žalovaná uzavřela, že žalobce byl uznán invalidní pro invaliditu prvního stupně s datem vzniku invalidity 14. 4. 2014 a dne 31. 12. 2024 invalidní pro invaliditu třetího stupně. Tímto však splnil pouze jednu ze dvou zákonných podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod, neboť současně nezískal ke dni vzniku invalidity potřebnou dobu pojištění, čímž nenaplnil podmínky ustanovení § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění a nárok na invalidní důchod nevznikl. Nezpochybnila, že žalobce byl výdělečně činný a veden jako uchazeč o zaměstnání na Úřadu práce. V době od 16. 1. 1994 do 5. 1. 1997, od 8. 6. 2004 do 2. 1. 2011 a od 1. 8. 2011 do 31. 3. 2021 však u žalobce není vykázána žádná doba pojištění, což se negativně promítlo do posouzení podmínky získání potřebné doby pojištění. Připomněla, že účelem informativního osobního listu důchodového pojištění je informovat o době pojištění, kterou žalovaná eviduje ve své evidenci. Jiná je však otázka, jak je tato doba hodnocena v souladu se zákonnými předpisy, jak je tomu v dané věci v případě zhodnocení doby, po kterou byl žalobce veden jako uchazeč zaměstnání na Úřadu práce, a která byla zhodnocena podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

Repliky

9. Na vyjádření žalované reagoval žalobce replikou, v níž namítal, že žalovaná účelově manipuluje s evidencí doby pojištění, když tvrdí, že nesplnil potřebnou dobu pojištění, ačkoli v osobním listu důchodového pojištění eviduje doby výdělečné činnosti (např. roky 1994–1997, 2004–2011, 2011–2021), které však bez doložení důvodů ignoruje. Současně podotkl, že žalovaná nezahájila žádné šetření ani jej nevyzvala k doplnění, ale rozhodla v jeho neprospěch bez možnosti obrany. Tento postup označil za systémově vadný a účelový.
10. Žalobce dále namítal, že žalovaná porušila § 4 odst. 2 zákona č. 582/ 1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci“), § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), čl. 3 a čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, neboť neprovedla žádné důkazní šetření, nekomunikovala s ním ve věci nejasnosti v evidenci a pouze vydala rozhodnutí na základě neúplných dat.
11. Směrem k osobnímu listu důchodového pojištění žalobce uvedl, že žalovaná jej označila pouze za informativní dokument, ačkoli jej sama vystavila, poskytla a použila jej při výpočtu důchodu, čímž zpochybnila právní váhu vlastních úředních postupů. Měl za to, že doba pojištění byla řádně naplnění, a i pokud by existovaly dílčí nejasnosti, tak platí zásada v pochybnostech ve prospěch slabší strany.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaná nesdělila soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byla ve výzvě výslovně poučena, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.

13. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
16. Ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
17. Podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let 5 roků.
18. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních 10 roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období 10 roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění 2 roky.
19. Podle § 40a odst. 1 zákona o organizaci platí, že „[o]rgány sociálního zabezpečení zasílají občanům na základě jejich písemné žádosti informativní osobní list důchodového pojištění (dále jen „informativní list“). Občan má právo na zaslání informativního listu jednou za kalendářní rok. Informativní list obsahuje přehled dob důchodového pojištění a za dobu od roku 1986 přehled vyměřovacích základů pojištěnce a vyloučených dob, které jsou v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení. Informativní list zašle orgán sociálního zabezpečení občanovi do 90 dnů ode dne doručení jeho žádosti.“

20. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
21. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.
22. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu invalidním, podstatné bylo posouzení, zda získal dostatečnou dobu pojištění. Pro posouzení této otázky bylo třeba stanovit dobu vzniku invalidity, vymezit jednotlivá rozhodná období a v návaznosti na osobní list důchodového pojištění popsat kolik dnů pojištění v tomto období žalobce získal a kolik bylo dle zákonné úpravy třeba.
23. Soud se proto předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobce spatřoval v tom, že napadené rozhodnutí neobsahuje konkrétní a přezkoumatelné odůvodnění výpočtu potřebné doby pojištění.
24. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Současně soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).
25. S ohledem na posouzení potřebné doby pojištění žalobce žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že datum vzniku invalidity u žalobce bylo stanoveno na 14. 4. 2014. Žalovaná dále konstatovala, že ke dni vzniku invalidity byl žalobce starší 28 let a podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, tak potřebná doba pojištění činila 5 let, která se podle § 40 odst. 2 věty první zákona o důchodovém pojištění zjišťuje z období 10 let před vznikem invalidity, tj. v období od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014. Žalovaná dále bez dalšího konstatovala, že žalobce v uvedeném období získal pouze 3 roky a 90 dnů pojištění. Nijak však nevysvětlila, jak k výpočtu této doby dospěla, jelikož podle osobního listu důchodového pojištění žalobce ze dne 10. 3. 2025 byl v uvedeném období žalobce toliko od 14. 4. 2004 do 7. 6. 2004 uchazečem o zaměstnání – náhradní doba pojištění (55 dnů), od 3. 1. 2011 do 25. 3. 2011 byl pojištěn (82 dnů) a od 26. 3. 2011 do 31. 7. 2011 měl náhradní dobu pojištění (128 dnů). Žalovaná svůj závěr o dosažení 3 roků a 90 dnů doby pojištění dostatečně nezduvodnila, čímž zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností.
26. Dále se žalovaná zabývala splněním doby pojištění podle § 40 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že potřebná doba pojištění činí 10 let, pokud byla získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity. V případě žalobce tedy v období od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014, přičemž žalobce v tomto období získal pouze 6 let a 22 dnů

doby pojištění. Soud zjistil, že tato doba odpovídá době uvedené v osobním důchodovém listu žalobce ze dne 10. 3. 2025.

27. Žalovaná dále konstatovala, že žalobce dne 30. 10. 2024 uplatnil novou žádost o přiznání invalidního důchodu a nadále byl od 14. 4. 2014 uznán invalidním v prvním stupni invalidity a od 31. 12. 2024 invalidním ve třetím stupni invalidity. Dodala, že žalobci byla započtena doba pojištění od 1. 4. 2022 do 31. 12. 2024 a doba vedení v evidenci Úřadu práce od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022. Uvedla, že rozhodné období se tak posunuje na období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, kdy žalobce v tomto posunutém období získal pouze 3 roky a 276 dnů pojištění. Žalovaná však již nijak nevysvětlila, proč rozhodné období stanovené podle § 40 odst. 2 zákona věty třetí o důchodovém pojištění, tedy kterékoli období deseti roků dokončené po vzniku invalidity, stanovila na období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, a to zvláště za situace, kdy v prvostupňovém rozhodnutí bylo toto období stanoveno od 21. 2. 2015 do 20. 2. 2025.
28. Z napadeného rozhodnutí rovněž není zřejmé, proč doba evidence na Úřadu práce, po kterou žalobci nenáležela podpora v rekvalifikaci podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v délce 1 roku, byla zohledněna toliko v období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2024, ale nebyla zohledněna v obdobích od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014 a od 14. 4. 1994 do 13. 4. 2014.
29. Na základě shora uvedeného soud uzavírá, že žalovaná v napadeném rozhodnutí neodůvodnila, jak vymezila rozhodné období podle § 40 odst. 2 věty třetí, jak dospěla k závěrům ohledně doby pojištění v období od 14. 4. 2004 do 13. 4. 2014 a rovněž proč doba evidence na Úřadu práce, po kterou žalobci nenáležela podpora v rekvalifikaci podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v délce 1 roku, byla zohledněna toliko v jednom ze tří rozhodných období.
30. V této souvislosti soud poznamenává, že ani pokud by žalobci byla zohledněna doba evidence na úřadě práce podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v délce 1 roku v ostatních dvou rozhodných obdobích, a i bylo jinak stanoveno období deseti let od vzniku invalidity, nedosáhl by zřejmě potřebných pěti, resp. deseti let doby pojištění. Tato skutečnost však nic nemůže změnit na závěrech soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Žalobce má právo na to, aby se mu dostalo vysvětlení, jakými úvahami se žalovaná řídila, na základě čeho bylo určeno rozhodné období tak, jak bylo stanoveno a kolik dní pojištění v daném rozhodném období získal (resp. jaká doba mu byla případně nebyla započítána).
31. Nad rámec odůvodnění soud uvádí, že v průběhu správního řízení ani během řízení před soudem žalobce nijak nezpochybnil údaje uvedené v osobním listu důchodového pojištění, tedy netvrdil, že by v něm nebyla zohledněna některá doba výkonu zaměstnání, vykonávání samostatné výdělečné činnosti, či jiná doba pojištění, podle § 5 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém zabezpečení.
32. Soud dále připomíná, že je rozdíl mezi osobním listem důchodového pojištění a informativním osobním listem důchodového pojištění. Informativní osobní list důchodového pojištění obsahuje přehled dob důchodového pojištění a dob náhradních, avšak nejedná se automaticky zároveň o přehled dob, které budou následně zhodnoceny jako doby pojištění pro účely nároku na důchod a výpočtu jeho výše. Jak vyplývá mimo jiné z citovaného § 40a odst. 1 zákona o organizaci, tento přehled (informativní list) je toliko informativní. Obdobný závěr vyslovil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 1. 2016, č. j. 9 Ads 64/2015-63. Podle názoru zdejšího soudu proto obsah informativního listu nemůže založit legitimní očekávání, že všechny doby v něm uvedené budou následně žalobci

zhodnoceny pro účely nároku na důchod a výpočtu jeho výše. Soud zdůrazňuje, že žalobce měl v informativním listu uvedeno 19 let a 91 dnů náhradních dob pojištění, při jejichž hodnocení je nutné zohlednit limity vyplývající mimo jiné z § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

33. Pro úplnost soud uvádí, že v souladu s § 52 s. ř. s. pro nadbytečnost neprovedl žalobcem navrhovaný důkaz informativním listem důchodového pojištění žalobce, a to s ohledem na závěry o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
34. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení. V následném rozhodnutí o odvolání žalobce pak žalovaná přezkoumatelně vysvětlí, z jakých rozhodných období vycházela, jak je stanovila a jakou dobu pojištění v nich žalobce získal. Nestačí přitom jen souhrnné uvedení celkové získané doby pojištění v určitém období, nýbrž by žalovaná měla podrobněji specifikovat jaké konkrétní doby započítala z osobního listu důchodového pojištění žalobce a vysvětlit proč případně některé konkrétní doby nezapočetla.
35. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšnému žalobci podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly a žalovaná neměla ve věci úspěch.
36. Směrem k požadavku žalobce, resp. obecného zmocněnce žalobce na náhradu nákladů řízení ve výši 8 800 Kč, které uvedl v příloze označené „*Výkaz práce a nákladů – X*“, soud uvádí, že podle § 60 odst. 1 s. ř. s. účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
37. Podle § 57 odst. 1 s. ř. s. náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady spojené s dokazováním, odměna zástupce, jeho hotové výdaje a tlumočné. Zákon tedy rozlišuje hotové výdaje zástupců, na straně jedné, a odměnu zástupce, na straně druhé.
38. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, účastník může být zastoupen advokátem, popřípadě jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů, týká-li se návrh oboru činnosti v nich uvedených. Za zastupování náleží odměna; pro určení její výše, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb. Podle § 35 odst. 6 s. ř. s. účastník se může dát zastoupit také fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Soud takové zastoupení usnesením nepřipustí, není-li taková osoba zřejmě způsobilá k řádnému zastupování nebo zastupuje v různých věcech opětovně.
39. Ze srovnání § 35 odst. 2 a odst. 6 s. ř. s. vyplývá, že zákon předpokládá odměnu za zastupování advokátem resp. jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů (notář, patentový zástupce atd.), nikoliv ovšem za zastoupení obecným zmocněncem podle § 35 odst. 6 s. ř. s. Obecný zmocněnec proto právo na odměnu za zastupování žalobce nemá, protože nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. Obecnému zmocněnci nicméně nelze odepřít právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu v souvislosti se zastupováním žalobce vznikly.

40. Soud proto žalobci nepřiznal odměnu za zastupování vyčíslenou jeho obecným zmocněncem a ani mu nepřiznal náhradu hotových výdajů, protože mu podle spisu žádné nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 17. prosince 2025

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce